

Szanowni Państwo,

Dnia 5 czerwca 2010 r. w związku ze zmianą ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wchodzi w życie nowe przepisy dotyczące wywozu zabytków i dzieł sztuki za granicę. Uproszczenie procedur polegać będzie m.in. na wykluczeniu zaświadczeń o braku konieczności uzyskania pozwolenia, wydawanych dotychczas dla obiektów mających nie więcej niż 55 lat. W dalszym ciągu obowiązywać będą pozwolenia jednorazowe oraz na wywóz czasowy. Ograniczony zostanie jednak katalog tych zabytków, które będą wymagać pozwolenia. W przypadku zabytków wymagających pozwolenia na wywóz stosowane będą łącznie kryterium wieku i jego wartości materialnej. Tryb składania wniosków i wydawania pozwoleń na wywóz oraz wzory niektórych dokumentów zostaną uregulowane w rozporządzeniach. Poniżej zamieszczamy w formie graficznej tabelkę zawierającą kategorie obiektów wymagających jednorazowego pozwolenia na wywóz na stałe oraz wyciąg najważniejszych przepisów zawartych w ustawie z dn. 18 marca 2010r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 nr 75 poz. 474)

L.p.	KATEGORIA ZABYTKU	CZAS POWSTANIA	WARTOŚĆ
1.	Zabytki archeologiczne wchodzące w skład zbiorów archeologicznych lub pozyskane w wyniku badań archeologicznych bądź przypadkowych odkryć	mające więcej niż 100 lat	dowolna
2.	Elementy stanowiące integralną część zabytków architektury, wystroju wnętrz, pomników, posągów i dzieł rzemiosła artystycznego	mające więcej niż 100 lat	dowolna
3.	Wykonane dowolną techniką i na dowolnym materiale dzieła malarstwa, nieobjęte kategorią z pkt 4 i 5	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 40 000 PLN
4.	Wykonane na dowolnym materiale akwarele, gwasze i pastele	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 16 000 PLN
5.	Mozaiki, nieobjęte kategorią z pkt 1 i 2 oraz rysunki wykonane na dowolnym materiale i dowolną techniką	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 12 000 PLN
6.	Oryginalne dzieła grafiki i matryce do ich wykonania oraz oryginalne plakaty	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 16 000 PLN
7.	Oryginalne rzeźby, posągi lub ich kopie wykonane tą samą techniką co oryginał, nieobjęte kategorią z pkt 1	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 20 000 PLN
8.	Pojedyncze fotografie, filmy oraz ich negatywy	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 6 000 PLN
9.	Pojedyncze lub znajdujące się w zbiorach rękopisy	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 4 000 PLN
10.	Pojedyncze lub znajdujące się w zbiorach książki	mające więcej niż 100 lat	wyższa niż 6 000 PLN
11.	Pojedyncze mapy drukowane i partytury	mające więcej niż 150 lat	wyższa niż 6000 PLN

12.	Kolekcje i przedmioty z kolekcji zoologicznych, botanicznych, mineralnych lub anatomicznych	dowolny	wyższa niż 16 000 PLN
13.	Kolekcje o znaczeniu historycznym, paleontologicznym, etnograficznym lub numizmatycznym	dowolny	wyższa niż 16 000 PLN
14.	Środki transportu	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 32 000 PLN
15.	Inne zabytki	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 16 000 PLN

Art. 51. 1 Jednorazowego pozwolenia na stały wywóz zabytku za granicę wymagają zabytki zaliczane do jednej z następujących kategorii:

1. zabytków archeologicznych, które mają więcej niż 100 lat i wchodzi w skład zbiorów archeologicznych lub zostały pozyskane w wyniku badań archeologicznych bądź przypadkowych odkryć;
2. elementów stanowiących integralną część zabytków architektury, wystroju wnętrz, pomników, posągów i dzieł rzemiosła artystycznego, które mają więcej niż 100 lat;
3. wykonanych dowolną techniką i na dowolnym materiale dzieł malarstwa, nieobjętych kategoriami wskazanymi w pkt 4 i 5, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa 40 000 zł;
4. wykonanych na dowolnym materiale akwareli, gwaszy i pasteli, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 16 000 zł;
5. mozaik, nieobjętych kategoriami wskazanymi w pkt 1 i 2, oraz wykonanych dowolną techniką i na dowolnym materiale rysunków, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 12 000 zł;
6. oryginalnych dzieł grafiki i matryc do ich wykonania oraz oryginalnych plakatów, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 16 000;
7. oryginalnych rzeźb, posągów lub ich kopii wykonanych tą samą techniką co oryginał, nieobjętych kategorią wskazaną w pkt 1, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 20 000 zł
8. pojedynczych fotografii, filmów oraz ich negatywów, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 6 000 zł;
9. pojedynczych lub znajdujących się w zbiorach rękopisów, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 4 000 zł;
10. pojedynczych lub znajdujących się w zbiorach książek, które mają więcej niż 100 lat i ich wartość jest wyższa niż 6 000 zł;
11. pojedynczych map drukowanych i partytur, które mają więcej niż 150 lat i ich wartość jest wyższa niż 6 000 zł;
12. kolekcji i przedmiotów z kolekcji zoologicznych, botanicznych, mineralnych lub anatomicznych, których wartość jest wyższa niż 16 000 zł;
13. kolekcji o znaczeniu historycznym, paleontologicznym, etnograficznym lub numizmatycznym, których wartość jest wyższa niż 16 000 zł;
14. środków transportu, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 32 000 zł;
15. innych kategorii, niewymienionych w pkt 1 – 14, obejmujących zabytki, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 16 000

2. Zabytki, o których mowa w ust. 1 i 4, mogą być czasowo wywożone za granicę, jeżeli pozwala na to ich stan Zachowania, a osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, w której posiadaniu znajduje się zabytek, daje rękojmię, że nie ulegnie on zniszczeniu lub uszkodzeniu i zostanie przywieziony do kraju przed upływem terminu ważności pozwolenia.

3. Zabytki, o których mowa w ust. 1 i 4 mogą być czasowo wywożone za granicę po uzyskaniu:

- 1) jednorazowego pozwolenia na czasowy wywóz zabytku za granicę albo
- 2) wielokrotnego pozwolenia indywidualnego na czasowy wywóz zabytku za granicę, albo
- 3) wielokrotnego pozwolenia ogólnego na czasowy wywóz zabytku za granicę

4. Zabytki:

1. wpisane do rejestru ,
2. wchodzące w skład zbiorów publicznych, które stanowią własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych ,
3. znajdujące się w inwentarzach muzeów lub narodowym zasobie bibliotecznym

- nie mogą być wywożone za granicę na stałe

Art. 58. W odniesieniu do materiałów bibliecznych pozwolenia, o których mowa w art. 51 ust. 1 i 3, wydaje Dyrektor Biblioteki Narodowej.

Art.59.1. Pozwolenia na wywóz za granicę nie wymagają:

1. zabytki nieobjęte kategoriami wskazanymi w art. 51 ust. 1;
2. zabytki przywiezione z terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, które były objęte procedurą odprawy czasowej lub procedurą uszlachetniania czynnego w rozumieniu przepisów prawa celnego;
3. zabytki przywiezione z terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, które były objęte procedurą dopuszczenia do obrotu ze zwolnieniem od należności celnych przywozowych, jeżeli wywóz tych zabytków następuje przed upływem 5 lat od dnia dopuszczenia do obrotu;
4. zabytki przywiezione z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej na okres nie dłuższy niż 3 lata, jeżeli wywozu tych zabytków dokonuje się na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
5. zabytki przywiezione z zagranicy przez osoby korzystające z przywilejów lub immunitetów dyplomatycznych, w tym przywiezione w celu urzędzenia wewnątrz przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych;
6. dzieła twórców żyjących
7. zabytki przemieszczane przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej i objęte kategoriami A.1 – A.15 wymienionymi w załączniku do rozporządzenia Rady (EWG) nr 116/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie wywozu dóbr kultury (Dz. Urz. WE L 39 z dnia 10.02.2009), jeżeli ich wartość jest niższa od progów finansowych wymienionych w pkt B tego załącznika;

8. zabytki, które posiadają potwierdzenie wwozu wystawione przez organ celny lub Straż Graniczną zgodnie z art. 59 ust. 3 pkt 4.

2. Jeżeli wywóz zabytku jest dokonywany bez pozwolenia, o którym mowa w art. 51 ust. 1 i 3, a cechy zabytku wskazują, że jego wywóz wymaga pozwolenia, organ Straży Granicznej lub organ celny może zażądać od osoby dokonującej wywozu zabytku okazania dokumentu potwierdzającego fakt, że wywożony zabytek nie wymaga pozwolenia.

3. Dokumentem, o którym mowa w ust. 2, jest :

1. ocena wskazująca czas powstania zabytku wykonana przez instytucję kultury wyspecjalizowaną w opiece nad zabytkami, rzeczoznawcę ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, podmiot gospodarczy wyspecjalizowany w zakresie obrotu zabytkami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub organ administracji publicznej;
2. wycena zabytku wykonana przez instytucję kultury wyspecjalizowaną w opiece nad zabytkami, rzeczoznawcę ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub podmiot gospodarczy wyspecjalizowany w zakresie obrotu zabytkami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
3. faktura zawierająca dane pozwalające na identyfikację przedmiotu, wystawiona przez podmiot gospodarczy wyspecjalizowany w zakresie obrotu zabytkami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
4. potwierdzenie wwozu zabytku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zawierające fotografię zabytku, wystawione w przejściach granicznych przez organ celny, a w przypadku jego braku przez organ Straży Granicznej. Potwierdzenie jest wystawiane jedynie wtedy, gdy z załączonych dokumentów umożliwiających jednoznaczną identyfikację zabytku oraz jego wiek i wartość wynika, że należy on do kategorii zabytków, o których mowa w art. 51 ust.1;
5. ubezpieczenie przewozu zabytku z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
6. pozwolenie na wywóz zabytku z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

4. W przypadku, gdy osoba dokonująca wywozu zabytku nie przedstawi dokumentu, o którym mowa w ust. 2, lub istnieje uzasadniona obawa, że dokument ten nie jest wiarygodny, organ Straży Granicznej lub organ celny może zatrzymać zabytek na czas niezbędny do ustalenia, czy wywóz zabytku mógł być dokonywany bez pozwolenia, o którym mowa w art. 51 ust. 1 i 3